

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

Тема. Умовні позначення у сфері цивільного захисту.

Мета. Ознайомити студентів з основними означеннями, умовними скороченнями та умовними позначеннями, які використовують у сфері цивільного захисту.

Завдання 1. Ознайомитись з найрозповсюдженішими умовними скороченнями у сфері цивільного захисту.

АЕС	атомна електростанція	НС	надзвичайна ситуація
АЗС	автозаправна станція	ПНО	потенційно-небезпечний об'єкт
ВЗВ	вибухонебезпечні залишки війни	ППЕ	проміжний пункт евакуації
ВНП	вибухонебезпечний предмет	ППЗ	протипожежне забезпечення
ВПО	внутрішньо переміщена особа	ПРУ	протирадіаційне укриття
ГЕС	гідроелектростанція	ПРХС	пости радіаційного та хімічного спостереження
ДСНС	Державна служба України з надзвичайних ситуацій	ПУ	пункт управління
ЄДС ЦЗ	Єдина державна система цивільного захисту	РНО	Радіаційно небезпечний об'єкт
ЕГ	евакуаційна група	РХБЗ	радіаційний, хімічний, біологічний захист
ЕК	евакуаційна комісія	РХР	радіаційна та хімічна розвідка
ЗВБ	залишені вибухонебезпечні боєприпаси	СВП	саморобний вибуховий пристрій
ЗЕП	збірний евакуаційний пункт	СОО	санітарна обробка одягу
ЗІЗ	засоби індивідуального захисту	СТО	станція технічного обслуговування
ЗМХЗ	зона можливого хімічного забруднення	ХНО	хімічно небезпечний об'єкт
ЗПМ	загони першої медичної допомоги	ЦЗ	цивільний захист
НВБ	боєприпас, що не вибухнув	ЦМК	центр медицини катастроф

Завдання 2. Ознайомитись із захисними спорудами, які призначені для Вашого укриття за місцем проживання та місцем навчання. Перемалювати на листок формату А4 умовні позначення захисних споруд (рис. 3), які використовують для ведення картографічних документів і схем у сфері цивільного захисту.

10542

$$\frac{\Pi}{O(B)170}$$

$$\frac{O(B)}{170}$$

$$\frac{0,5}{100}$$

ΠΥ

$$\frac{\Pi}{350}$$

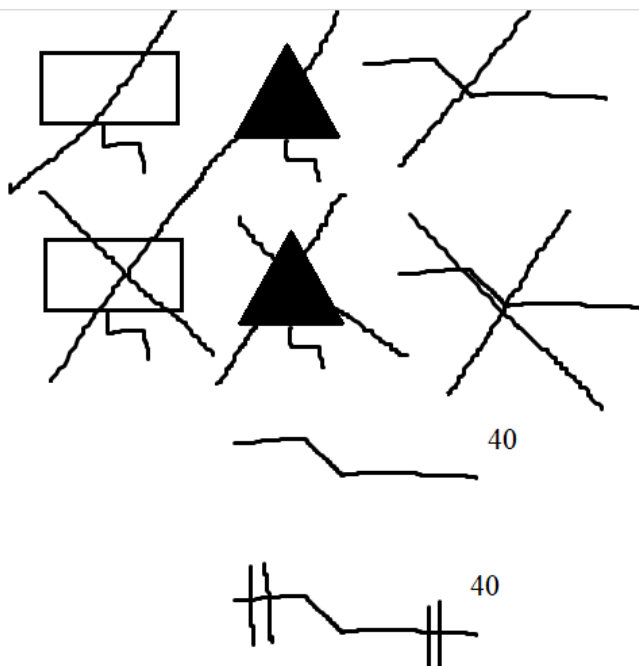

O(B)

$$\frac{10}{70}$$

$$\frac{10}{70}$$

Завдання 3. Ознайомитись з планами евакуації у тих корпусах університету, де відбувається навчання, та перемалювати на листок формату А4 використані на них умовні позначення.

 Основний шлях евакуації

 Вогнегасник

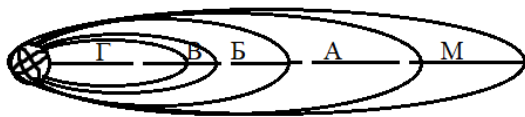
 Телефон

 Пожежний кран

 Електрощитова

Завдання 4. Ознайомитись та перемалювати на листок формату А4 умовні позначення аварій з викидом (загрозою викиду) радіоактивних речовин (рис. 6), аварій з викидом (загрозою викиду) хімічно небезпечних речовин (рис. 7) та аварій з викидом (загрозою викиду) біологічних речовин (рис. 8).

15 рад/год
12.00 15.04

Точка заміру потужності зони
випромінювання із зазначенням її
величини, часу і дати заміру

Фактичні зони радіаційного забруднення:
М - зона відносної радіаційної небезпеки;
А - зона помірного забруднення;
Б - зона сильного забруднення;
В - зона небезпечного забруднення;
Г - зона надзвичайно небезпечного
забруднення

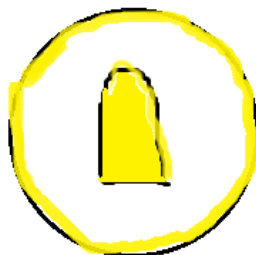
Рубіж безпечного віддалення

Майданчик збору радіоактивно-забрудненої
техніки

РИС.6

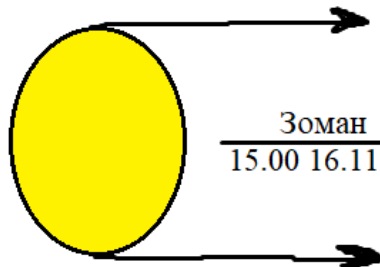
Хлор - 30m
05.30 15.04

Хлор
30т

Хлор-30т
10.00 15.05.2010

Зоман
15.00 16.11.09

№ 1-5
08.30.05.07

Sol

Від РХБз АРЗ
СП ГУ МНС
в м. Києві

РИС 7

РИС 8

Завдання 5. Ознайомитись та описати характерні ознаки умовних позначень, які використовують для маркування небезпечних вантажів.

Умовні позначення, які використовують для маркування небезпечних вантажів, мають наступні характерні ознаки:

1. Кольорове оформлення: умовні позначення для небезпечних вантажів зазвичай мають яскраві кольори - червоний, жовтий та білий. Це дозволяє відрізнити маркування від звичайного вантажу та звернути на нього увагу.
2. Графічний зображення: умовні позначення для небезпечних вантажів мають графічне зображення, яке ілюструє вид небезпеки, пов'язаний з цим вантажем. Зображення можуть включати наприклад, вогонь, вибух, отруту або радіацію.
3. Кодифіковане позначення: умовні позначення для небезпечних вантажів мають кодифікований формат, що вказує на класифікацію та рівень небезпеки вантажу. Наприклад, класифікація небезпечного вантажу може включати коди A, B, C, D, E, F, G, де A - це найбільш небезпечні вантажі, а G - найменш небезпечні.
4. Інформаційні написи: на умовних позначеннях для небезпечних вантажів зазвичай містяться інформаційні написи, які пояснюють, яку саме небезпеку несе вантаж, та як з ним поводитись в разі аварії. Інформаційні написи можуть бути написані на різних мовах, щоб забезпечити зрозумілість для людей з різних країн та культур.

Завдання 6. Ознайомитись з Правилами позначення небезпек, пов'язаних з мінами та вибухонебезпечними предметами — наслідками війни (затверджені постановою КМУ від 17 квітня 2019 р. № 372).

Небезпечний район - частина території, щодо якої відомо або є ймовірність того, що вона містить міни та/або вибухонебезпечні предмети - наслідки війни (в тому числі мінні поля, мінні райони, райони застосування мін-пасток та інших пристроїв, визначених у Протоколі II до Конвенції про заборону або обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, які можуть вважатися такими, що завдають надмірних ушкоджень або мають невибіркову дію, з поправками, внесеними 3 травня 1996 р.);

Попереджувальні знаки у небезпечному районі повинні бути помітними, чіткими, довговічними, стійкими до впливу погодних умов, чітко вказувати на небезпечний район, а також зрозумілими для населення певної громади, територія якої уражена мінами та вибухонебезпечними предметами - наслідками війни.